

Digialbum

s12-17

Kuva: Maj-Stin Björklund, Oravais

AIKAKAUSLEHTI • TIDSKRIFT • SEUDUN KEHITTÄJÄ
• REGIONENS UTVECKLARE

mega

VIKKO 22 VECKA

2018

promedi

Ajokorttitodistukset kätevästi
Lääkärikeskus Promedista

Körkortsintyg behändigt hos
Läkarcentralen Promedi

HUOLENPITOA LÄHELTÄSI - OMSORG NÄRA DIG

Himalajankatu 9, 65100 VAASA | (06) 357 7700 | www.promedi.fi

Suosikkibloggareiden
ohjeilla saat naperoiden
naposteltavat maistumaan

s6-7

Anja Mahrenholz, Anni Lehti ja Minna Vauhkonen ovat kaikki
pienten lasten äitejä ja ruokabloggaajia.

Kuvat: Anna Wallendahr

240km
LOPPIS
KIRPPIS

s2

LAADUKKAITA TUOREITA KESÄKUKKIA TOLKIN KAUPPAHALLISTA!!
FINA SOMMARBLOMMOR FRÅN TOLKIN KYLÄKAUPPA!!!

Paikallinen, palveluksessasi yli 2000m² myymälä ja eri tuotteita 60 000 vaiikoima!

Muovikengät Roksit monia uusia malleja alk./
Plastskor, Crocs, många nya modeller, fr. 4,50€

Kukkaiset kesätabletit ruokapöydälle/
Blommiga sommartabletter till matbordet 2€

Ruohomatto/ Plastgräsmatta -20%

Vahakankaat kesäkuosit saapuneet
kaikki mallit/ Vaxdukar med sommarmönster
har anlänt -30%

Kartanon multaa säkeittäin EDULLISESTI!
Kartanos myllä säckvis FÖRMÄNLIGT!

Paljon uusia alennettuja hintoja
Många nya rabatterade priser -20% -50% ja -70%

JÄTTITAVARAATLO
TOLKIN KAUPPAHALLI

Isokyrö

Tolkintie 17, 61500 Isokyrö
ma-pe 9.00-18.30 la 9.00-17.00
050-5974591 www.tolkinkauppahalli.fi

Tarjoukset voimassa 7.6.2018 saakka niin kauan, kuin tarjouserää riittää

HAMMAS-
PROTEESIT

Erikoishammas-
teknikoita

- uudet kokoproteesit
- ottivystys ja korjaus jopa odottaessa!
- hammasproteesien tarkastus ilmaiseksi!
- takuutyö

Soita ja varaa aikasi!

VAASA 312 1233
Kauppapuistikko 20B

LAIHIA 477 0744
Kauppatie 5

MAALAHTI 347 8080
Köpingsvägen

Österbottens längsta loppisevenemang

Söndagen den 17.6 kl. 10–17 ordnas 240 km Loppis – Kirppis och SÖU:s projekt Kulturturism står som arrangör för evenemanget.

Hela 34 ungdomsföreningar deltar denna söndag med olika former av loppis i sina föreningshus. Tre befintliga loppisar i Österbotten är även med i evenemanget – så det finns många loppisar att välja bland!

Vasa Torg är också med som loppisplats och kl. 12–14 finns samarbetspartnern Stormossen på torget och delar ut gratis bioavfallspåsar till alla besökare. EkoRosk tar emot problemavfall vid tre oli-

ka föreningshus norrut under dagen. Evenemanget marknadsförs också på Wasaline och på flera olika orter i Västerbotten.

Kom med som försäljare eller loppisfyndare

Vill man vara med som försäljare den 17.6 tar man kontakt med den förening som finns närmast där man bor. Information finns också på föreningarnas hemsidor och Fb-sidor.

Vill du loppisfynda denna sommarsöndag så hinner du besöka många platser med en bra planering utgående från loppiskartan.

Kom ihåg att ta med kontanter!

Pohjanmaan pisin kirpputoritapahtuma

240km Loppis - Kirppis järjestetään sunnuntaina 17 kesäkuuta klo 10-17, tapahtuman järjestäjänä toimii SÖU:n projekti Kulturturism.

Tapahtumaan osallistuu erinäisine kirpputoreineen jopa 34 nuorisoseuraa järjestöaloillaan. Lisäksi kolme varsinaista kirpputoria Pohjanmaalta osallistuvat myös - joten valinnanvaraa kirppareista löytyy!

Vaasan Kauppatori on yksi tapahtumapaikoista ja klo. 12-14 yhteistyökumppani Stormossen on paikalla jakamassa ilmaisia biojättepusseja vierailijoille. Pohjoisempaan toinen yhteistyökumppani EkoRosk järjestää ongelmajätteen

keräyksiä kolmella eri järjestötalolla. Kirpputoritapahtumaa markkinoidaan myös Wasalinella ja ympäri Västerbottenia.

Haluatko osallistua tapahtumaan myyjänä tai tehdä kirpparilöytöjä?

Jos haluat toimia myyjänä ota yhteyttä lähimpään nuorisoseuraan. Lisätietoja löytyy myös seurojen kotisivuilla ja Facebook-sivuilla. Mikäli haluat tehdä löytöjä tänä kesäsunnuntaina voit hyvällä suunnittelulla vieraila monella eri kirpputorilla, tapahtuman kotisivuilla oleva kartta auttaa hyvän suunnitelman laatimisessa.

Muista varata mukaan käteistä!

RESTAURANG
STENBRYTAREN
KORSNÄS 06/3641 152
WWW.STENBRYTAREN.FI

* Kaffe * Bakverk * Lunch * Pizza * Grillmat * A la carte *
Tårter * Catering * Möten * Barakalas * med mera

**Behöver Ni utrymme för festen,
Kom så ordnar vi resten.**

- * Lunchbuffé vardagar kl. 10.30-14
- * Pizza-meny vardagar från kl 15 fram till en timme innan stängning
- * 60 sittplatser i restaurangen och 36 på terrassen
- * Vi erbjuder också Ala cartemenu och privatbeställning vid behov. Ring, så ordnas det!

Södra Terjärvsvägen 10, Terjärv
045-804 7898,
www.restaurang-marinas.fi

Skön säng!
Den viktigaste möbelen i hemmet!

Vi erbjuder sängar i
världsklass, tillverkade av
Hilding Anders i Närpes.

www.hildinganders.com

Njut av sommaren i en bekväm säng!

49,-

Oiva kuddar
till sommarerbjudande!

Sommarerbjudande på
alla Eden och Aina sängar!

Välkommen!

Bed Invest Närpes
Högbackindustriväg 1B

www.bedinvest.fi
044-2573744
Bed Invest Smedsby
Marknadsvägen 1

Öppet:
on-fr 12-17, lö 10-15

Bed Invest
Wake up happy everyday

Öppet:
to-fre 12-18,
lö 12-15

Föregångarna a resurscentret

Har du funderat på:

- Arbete?
- Att testa på något yrke?
- Studier / studieplatser?

folkhälsan
Utbildning Ab

Det har vi också!

Föregångarna har 17 års
erfarenhet av att ge individuell
och mångprofessionell handled-
ning för arbetssökande och
studerande i alla åldrar.

Tag kontakt!
www.foregangarna.fi

FÖR DIG OCH DIN FRAMTID

www.foregangarna.fi

Handelsplanaden 12 B 15, 65100 VASA

**NÄR NI BYGGER
ELLER RENOVERAR**

Byggnadsmaterial JÄRN-RAUTA
förmånligt KULLA
från oss!

66800 Oravais, tfn 06 3575800

Ruskaresor
till Äkäslompolo

ÖSTERBOTTEN 13-17.9 Pris 450 €

Bussen startar från Vasa med påstigning norrut
längs riksåttan.

NYLAND 17-23.9 Pris 550 €

Buss från Lovisa och Ekenäs via Helsingfors.

I resan ingår buss och logi med helpension
(innehåller morgonmål, lunchmatsäck, middag
och kvällsmål).

Resorna förutsätter minst 25 deltagare.

HÄLLCÅRDEN MED FULL SERVICE

www.raitismaja.fi

Bokningar och förfrågningar
06-3180 900 / 0400 126 830

info@raitismaja.fi

LÄCKER LUNCHBUFFÉ
vardagar 10.30-14.30

CATERINGSERVICE
Ni bokar festen vi fixar resten!

BESTÄLLNINGS RESTAURANG
Öppet för grupper enligt överenskommelse!

Mat denna annons
Lunch för 2 personer
17,00€ (norm. 20€)

www.bistrocafe.fi
bistro.narpes@gmail.com
040-3575232

Ålgötsvägen 2
64200 Närpes

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- Alla sorters möbler, oberoende av skick
- Annat gammalt lösöre och hela dödsbon.

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

Maalahden Marijat
Malax Bär

Krister: 050-554 2800 Malax,
Anders: 040-760 0978, Niklas: 040-534 0164
Pörtom

**Behöver du en terrass
till sommaren?**

Vi kan hjälpa dig!

Vi utför också andra
byggprojekt och renoveringar.

Utför även grävingsarbeten

Kontakta Simon 040 960 1168.

Concept Simon Ab

BIOGAS

Naturligt bränsle!

För renare
luft & miljö

Västra Jeppovägen 288
(längs med Riksväg 19)
www.jeppobiogas.fi

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy
Energi och växtkraft. Energian ja kasvovoima.

MALAX
KOMMUN

Välkommen till Malax!

Brinkens museum, Museivägen 5, museum.malax.fi

- Järnåldersleden 22.5 kl 18.00, samling vid klockstapel
- Öppna trädgårdars dag 1.7 kl. 12-18
- Hembygdsdag 15.7 kl. 11.00/13.00
- Öppet hus vid Långfors kvarn 24.7 kl 18.00
- Blommornas dag 5.8 kl 13.00

Kvarkens båtmuseum Äminnevägen 433, Malax.
• Båtens dag 16.6 kl. 13.00

Sommarteater i Petalax 5-25.7, www.bykiston.fi

Vis- och rockfestival på Bergö 14-15.7, www.bergö.fi

Veterantraktordag 21.7, www.malaxveterantraktor.fi

Äminne SwimRun, 22.7, www.malax.fi/fritid/evenemang
eller aminneswimrun@gmail.com

Äminne Folkpark, www.aminnefolkpark.fi

Bergö hembygdsmuseum, www.bergö.hembygd.fi

Hembygds museet i Petalax, www.bykiston.fi/museet

Mera evenemang hittar du på www.malax.fi/fritid/evenemang
eller events.osterbotten.fi eller visitvaasa.fi.

Malmgatan 5, 66100 Malax, tfn 06 347 7111

KONTAKTOR OY AB
Sähköasennuksia / Myymälä • Elinstallationer / Butik
06) 317 7900

**GRILLA RÄTT
ÄT DIG MÄTT!**
www.osterbottenskott.fi

NY UTSTÄLLNING UPPE I BOCK'S CORNER BREWERY'S RESTAURANG!

*Utställningen pågår under tiden 2.6.-31.7.
Vernissage på lördag 2.6. kl 18, välkommen!*

BARNDOMSLAND – MINNEN FRÅN EN UPPVÄXT I VASA PÅ 1960-TALET

Börje Sandvik föddes år 1921 i Terjärv. Redan på 1940-talet blev han intresserad av fotografering, och skaffade sig sin första kamera. År 1951 flyttade han med sin familj till Vasa. Fotografering blev ett allt större intresse. I början var det främst den egna familjen som stod som motiv för fotograferandet, men mer och mer började han fotografera olika sammanhang där människor möttes. Det var många vanliga vardags-situationer som fastnade på bild, men också olika grupper av människor stod ofta som motiv. Börje Sandvik var även en framstående porträttfotograf. I Vasanejden blev Börje Sandvik känd som skolfotograf, och otaliga är de konfirmandgrupper som han förevigat. Från 1960-talet och fram till början av 1990-talet verkade Börje Sandvik vid sidan om sitt yrke som ungdomsledare i Vasa svenska församling även som industrifotograf för Wärtsiläfabrikerna i Vasa. Börje Sandvik avled år 2010. Fotografierna som ställs ut på utställningen är inskannade papperskopior. Tyvärr har negativerna gått förlorade. Utställningen har sammanställts av dottern Solveig Sandvik-Nyberg, med stöd av Strengbergs stiftelse.

UUSI NÄYTTELY ESILLÄ BOCK'S CORNERBREW- ERYN RAVINTOLASSA!

*Näyttely on esillä 2.6-31.7.
Avajaiset lauantaina 2.6. klo 18, tervetuloa!*

LAPSUUDEN MAAILMA – MUISTOJA LAPSUUSAJOILTA VAASASSA 1960-LUVULLA

Börje Sandvik syntyi Teerjärvellä vuonna 1921. Hänen kiinnostuksensa valokuvaukseen heräsi jo 1940-luvulla, jolloin hän hankki ensimmäisen kameransa.

Vuonna 1951 hän muutti perheensä kanssa Vaasaan. Valonkuvaamisesta kehittyi tänä aikana yhä suurempi harrastus. Alussa valonkuvaamisen kohteena oli ennen kaikkea hänen oma perheensä, mutta yhä enemmän hän alkoi kuvata erilaisia tilanteita joissa ihmiset kohtasivat. Kuviin tarttuivat monet arkiset tilanteet, mutta kuvauksen kohteina olivat useasti myös erilaiset ihmisten ryhmät. Börje Sandvik oli myös etevä muotokuvaaja. Vaasan seudulla Börje Sandvik tunnettiin koulukuvaajana ja hän on ikuisittain lukemattoman joukon rippikouluryhmiä. Lähtien 1960-luvulta aina 1990-luvun

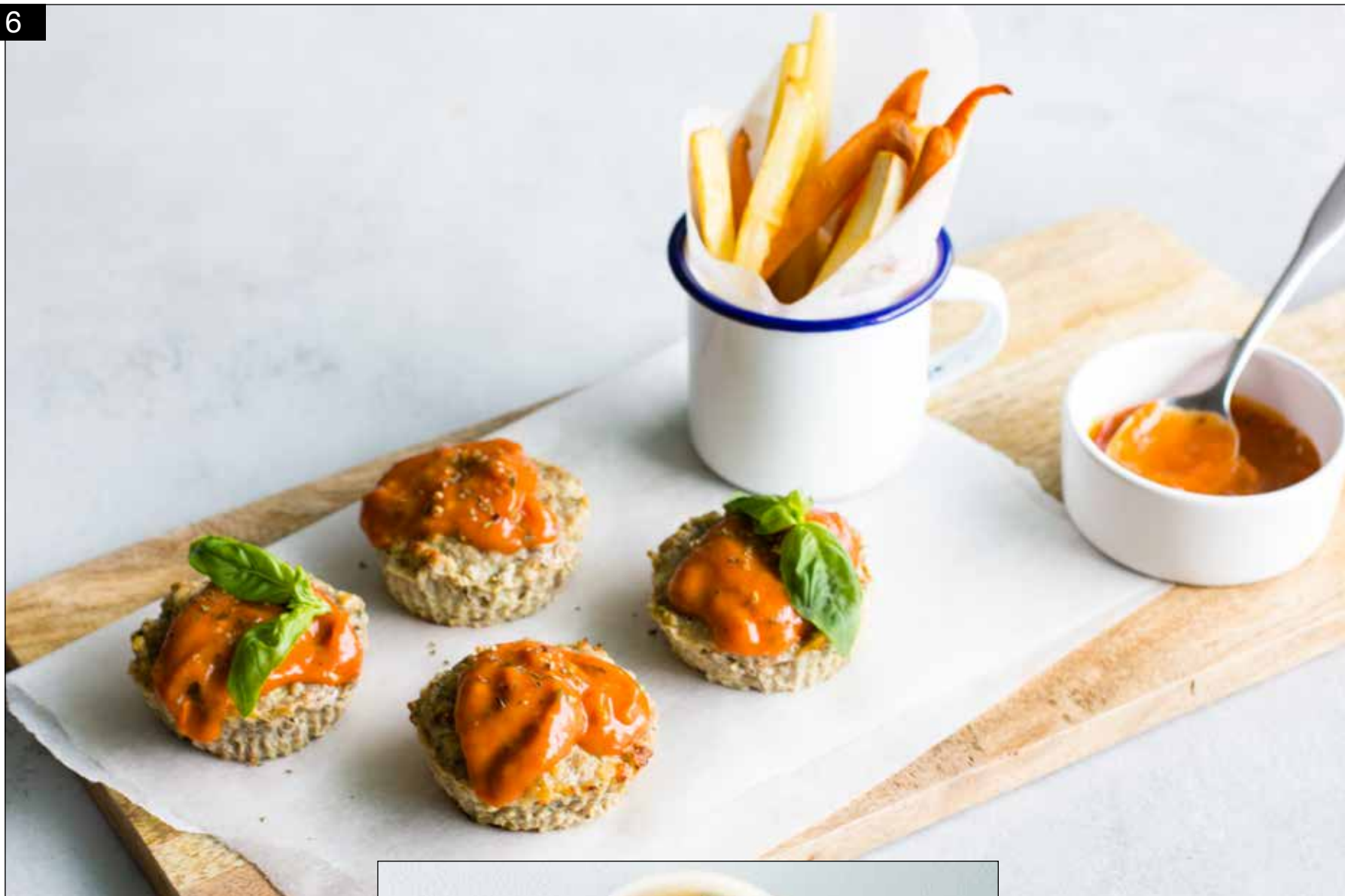
alkuun asti Börje Sandvik oli päätoimensa, Vaasan ruotsinkielisen seurakunnan nuoriso-ohjaajan ohella myös Vaasan Wärtsilän tehtaiden teollisuuskuvaaja.

Börje Sandvik kuoli vuonna 2010.

Näyttelyn valokuvat ovat skannattuja paperikopioita. Valitettavasti kuvien negatiivit eivät ole säilyneet. Näyttelyn on koonnut hänen tyttärensä Solveig Sandvik-Nyberg Strengbergin säätiön tuella.

Foto: Barje Sandvik

Lihamurekemuffinit, juuresranskikset ja tomaattikastike maistuvat aikuisillekin, kun annokseen sa lisää suolaa.

Minuutissa valmistuva mikromunakas pelastaa lapsiperheen kiireiden keskellä.

Suosikkibloggareiden ohjeilla saat naperoiden naposteltavat maistumaan koko perheelle ilman ylimääräistä vaivaa

RUOKA Vauvojen ruuat valmistetaan niin terveelliseksi ja maukkaiksi, että niitä syö ilomielin isompikin ihminen.

Monella vanhemmalla saattaa mennä sormi suuhun, kun pitää keksiä lapselle terveellistä ja nopeasti valmistuvaa ruokaa säännölliseen ateriointiin päivittäin. Näin kävi myös Anni Lehdelle, kun hän sai esikoisensa kolme vuotta sitten.

Lapsettoman pariskunnan elämää aiemmin viettänyt Lehti huomasi olevansa uuden asian edessä, kun koitti aika tarjota vauvalle kiinteää ravintoa.

– Jouduin miettimään, miten vauvan ruoka valmistetaan ja mitä voi ylipäänsä tarjota, Lehti kertoo.

Siitä alkoi aktiivinen oppimisprosessi, jonka myötä syntyi pienten lasten ruokailua käsittelevä Puolukkaposki-blogi.

Pian kävi selväksi, että aiheesta riittäisi kirjaksi asti. Samaa mieltivät tahollaan englanninkielistä Kiddielicious Kitchen -blogia yhdessä ylläpitävät Anja Mahrenholz ja Minna Vauhkonen. Myös heidän bloginsa tarjoaa lapsiperheille sopivaa reseptiikkaa.

– Lukijakuntamme on kansainvälinen, Mahrenholz ja Vauhkonen kertovat.

– Lähtökohtana on maasta riippumatta se, että vanhemmat haluavat lastensa syövän maukasta ja terveellistä ruokaa.

Kolmikön tutustuttua toisiinsa, he päättivät yhdistää voimansa.

Lähes vuoden kestäneen ahkeroinnin tuloksena syntyi ruokakirja Naperosta nautiskelijaksi.

Kirja julkaistiin maaliskuun alussa. Se sisältää yli viisikymmentä reseptiä, jotka maistuvat koko perheelle.

Asia varmistettiin testiryhmissä, joissa oli osallistujia vauvasta vauvaan.

– Lapsiperheen arki on tarpeeksi raskasta ilman, että pitää tehdä perheenjäsenille eri ruokia, tekijät sanovat.

– Hyvillä raaka-aineilla saa sellaista ruokaa, että sitä voi syödä koko perhe.

Aikuisten annoksia voi tarvittaessa höystää suolalla ja vahvoilla mausteilla. Kolmikko rohkaisee testaamaan mausteita myös vauvoille; ei heidänkään ruokansa tarvitse olla mautonta.

Tuoreet ruokakirjailijat painottavat kirjansa tavoitteen olevan lapsiperheiden innostamisen tekemään ruokia pääasiassa itse. Siksi reseptit ovat helppoja ja niihin tarvittavat elintarvikkeet löytyvät tavallisista ruokakaupoista.

Kirjan kauniiden kuvien joukkoon on ujutettu kokkaamista siivittäviä loruja ja runoja, koska tarkoitus on myös pitää hauskaa yhdessä lasten kanssa. Se ei ole tarkoitus, että ruokia pitää tehdä monta kertaa päivässä tai alkaa suorittaa täydellistä menua.

– Kannattaa tehdä kerralla enemmän ja suunnitella ateriat useammalle päivälle, kolmikko kannustaa.

– Reseptiikassamme on käytetty paljon samoja raaka-aineita, mikä osaltaan auttaa tekemään erilaisia ruokia mahdollisimman vaivattomasti.

Teksti: Crista Lasfolk-Feodoroff

OBSERVATEUR

▲Lönnen blommar!

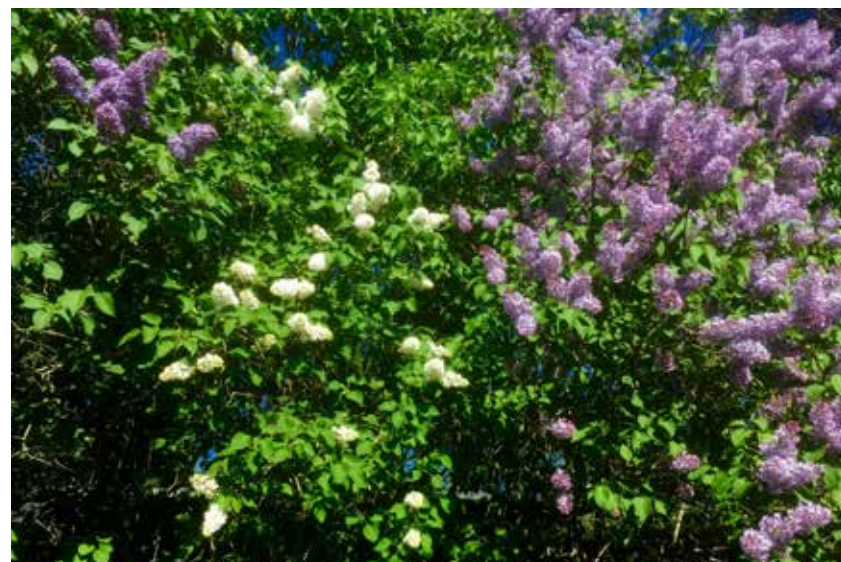
Observateur:

Nanny Rex, Vöörå

▼Också katterna vill ta en siesta i sommarvärmen.

Observateur:

Mathilda Börg, Vasa

▲Den långvariga värmen har medfört att syrenarna har börjat blomma, vit som violettera.

Observateur: Christian Nylund, Vasa

▲Nu finns det många båtar i sjön vid Brändösund i Vasa.

Observateur: Niklas Falk, Sundom

Ota kuva ja kommentoi lyhyesti – max noin 100 merkkiä – tapahtumaa, treffiä, luontokokemusta, rakennelmaa, ilmiötä, rakennusta, esinettä, tosiasiaa, - jotain jolla kuva voi saada osallisuutta aikaan. ”Bloggaa” ja kehittä Pohjanmaata!

Lähetä kuva ja teksti sähköpostitse osoitteeseen mega@upc.fi, merkitse aiheeksi ”Observateur”. Jokaista julkaistua kuvaa kohden, kerääntyy 1 piste joka vastaa 1 euroa.

Kun on kerännyt 10 pistettä, saa 10 euron arvoisen lahjakortin Bocksin kyläkauppaan.

Ta en bild och kommentera kort – max 100 tecken – en händelse, ett evenemang, en naturupplevelse, en konstruktion, ett fenomen, ett föremål, ett faktum, - något som med en bild kanske får engagemang till stånd. ”Blogga” fram Österbotten!

Sänd bilden och texten per mejl till mega@upc.fi märkt ”Observateur”. För varje publicerat bidrag genereras 1 poäng vilket motsvarar 1 euro. När 10 poäng samlats, får man ett presentkort värt 10 euro till Bock’s byabutik.

mega@upc.fi
"observateur"

▲"Täysikuun syreenit, 29.5.2018 klo 03.30, Vaasa".

Observateur: Matti Hietala, Vaasa

UNIKA FANTASTISKA
PRODUKTER
VARJE LÖRDAG!

TÄTÄ
EI PIDÄ
JÄTTÄÄ
VÄLIIN!

12.00-15.00

Nu är Tom Blom fisk/kala tillbaka på Haymarket!
Varje lördag kl. 12.00 – 15.00 med färsk fisk! Välkomna!
Lauantaina klo 12 – 15! Tervetuloa!

Från Bock's byabutik
Bock'sin kyläkaupasta

Sutelan Mylly	
Ruisjauho 2 kg	3,20 €
Puolikarkea vehnäjäuho 2 kg	3,20 €
Mannaryyni 1 kg	2,20 €
Esse Highland	Jauheliha 13 € / kg
	Ossobucco 13 € / kg
Wasa Coffee	6,50 € (150 g)

EN SOMMAR MED BOCK'S KESÄ BOCK'S:IN KERA

**Tule tapamaan meitä!
Kom och träffa oss!**

FestiVilla Vaasa 15 - 16.6.2018

Mustakari Memories Kokkola 29 - 30.6.2018

Tomatkarnevalen, Närpes 6 - 7.7.2018

SOPP Suuret Oluet Pienet Panimot Helsinki 24 - 28.7.2018

Vaasa Festival - Music, Food & Wine 27 - 28.7.2018

SOPP Suuret Oluet Pienet Panimot Åbo/Turku 16 - 18.8.2018

Kahakka Olutfestivaali, Kokkola 17 - 18.8.2018

SOPP Suuret Oluet Pienet Panimot Oulu/ Uleåborg 30.8 - 1.9.2018

Nolia Beer, Umeå 19 - 20.10.2018

Lampaat kesätöihin Vanhassa Vaasassa

Viheralueyksikkö on hankkinut kesälampaita ekologisiksi maisemanhoitajiksi kulttuurihistoriallisesti ja arkeologisesti arvokkaalle Vanhan Vaasan Läntisen Pitkänkadun niittyalueelle.

Viheraluehortonomi Leila Roininen kertoo, että aitauksen pystytys aloitettiin 24.5. Lampaat saapuivat laitumelle maanantaina 28.5.

Niityllä laiduntavat suomenlampaat ovat Jokilaakson lammastilalta Mustasaaresta. Eläimet laiduntavat alueella niin kauan kuin ruohoa riittää, todennäköisesti syyskuulle asti.

Toimistohortonomi Annukka Kuopala kertoo, että niittyalue on arkeologisesti arvokas alue, jossa pintamaan alla on säilynyt jäänteitä Vanhan Vaasan asutuksesta. Lammaskatras on tehokas, hellävarainen ja ekologinen maisemanhoitaja.

Ehdota lampaalle nimeä!

Viidelle tyttölampaalle saa ehdottaa nimeä 28.5.–10.6. ajan. Nimettävänä

on kaksi valkoista, kaksi mustaa ja yksi ruskea lammis.

Nimiehdotuksen voi käydä jättämässä Läntisen Pitkänkadun puolella olevan infokyltin luona olevaan laatikkoon. Luvassa on yllätyspalkinto nimiehdotusten antajalle.

Liiku rauhallisesti, äläkä syötä lampaita

– Tavoitteenamme on tehdä alueesta pysyvä kesälaidun lampaille. Jotta lampaiden seurasta ja maisemanhoidosta voidaan nauttia tulevaisuudessaakin, tulee ympäristössä liikkua rauhallisesti eikä eläimiä saa häiritä eikä aitaukseen mennä.

Lampaita ei saa myöskään ruokkia omilla eväillä. Näin pidetään eläimet terveinä sekä alue puhtaana jyräjyistä sekä lintuja houkuttelevista ruuantähteistä, Roininen ohjeistaa.

Kuntatekniikan ja Jokilaakson lammastilan lisäksi hankkeessa mukana ovat olleet Pohjanmaan museo, Pro-Agria Etelä-Pohjanmaa sekä Vaasan kaupungin ympäristötoimi.

Lammasaistausta pystytetään Vanhassa Vaasassa. Kuvassa viheralueyksikössä työskenteleviä avoanveja, vastaava työnjohtaja Joni Paaso sekä lampaiden omistaja Hannele Ulvo.

Kuvaaja: Leila Roininen

You need to know!

MAAILMA PALOINA

Maailman lukuja

Tuoreen tutkimuksen mukaan yksikään Afrikan maa ei tule saavuttamaan Agenda 2030 -tavoitetta lopettaa lasten aliravitsemus vuoteen 2030 mennessä. Tästä tilanne näyttää 1584 hetkellä.

Maailman alle viisivuotiaista lapsista kitukasvuisia on **23%**

eli yhteensä **155** miljoonaa.

Heistä Afrikassa asuu noin **60** miljoonaa.

Toisaalta yli miljoonia lapsia löytyy Afrikasta myös jo **10 000 000**

Lähde: Maailman kuvalehti

digialbum

Julkaisemme viikoittain lukijoiden kuvia digialbumissa. Voit osallistua sähköpostitse, lähettämällä kuvasi sekä nimesi osoitteeseen mega@upc.fi

Vi publicerar varenda vecka våra läsaes bilder i digialbumet. Du kan delta via e-post. Skicka in bilden till mega@upc.fi med namn och ort.

Boris Berts, Vasa. "Värlax, Korsholm".

Kristina Granholm, Övermalax. "Solnedgång i Pärnu, Maj 2018".

Tuula Taskinen, Vaasa. "Sisko ja sen veli".

Maj-Stin Björklund, Oravais. "Bland blommor och blad".

Simo Peltola, Pietarsaari. "Lokki jäähilekasalla. Viilennystä alkukesän helteessä".

Tobias Lindbäck. "Storholmen, Perus".

Marianne Gråbbil-Hakkola

Marina Hokkonen, Vaasa. "Toukokuun iltayö Pilvilammella".

Maija Leppäniemi, Isokyrö. "Isonkyrön kaunein inva- parkki".

Tarja Vainio, Mustasaari. "Lyhdyt!"

Ahmed Hashim. "De stupades dag 20.05.2018, Malax Kyrka"

Stina Martikainen, Mässäkär.

Risto Peitsaro

Risto Peitsaro, Vaasa. "Vesille venosten mieli".

Sirpa Kaikkonen

Henry Koivisto, Mustasaari.

Matti Hietala, Vaasa. "Lämmin uimavesi houkuttaa jo toukokuussa uimaan, 15.5.2018 Vaasa".

digialbum

Zanna Fleen, Munsalasta

Frej-Johan Wikman, Jakobstad. "Summertime 2018 sett ur grillknoppen".

Tuula Mutka, Alahärmä. "Pihapuun asukit".

destination Vaasa

Utställningar

Näyttelyt

TIKANOJAN TAIDEKOTI SULJETTU NÄYTTelyn VAIHDON VUOKSI SEURAAVA NÄYTTELY: 8.6. -23.9.2018

Hattu kallellaan – Päähineitä Vaasan kaupungin museoiden kokoelmista
Avoinna: tiistai–sunnuntai 10–17
Pääsymaksut: 9 € / 6 € / alle 18 v. ilmainen

KUNTSIN MODERNIN TAITEEN MUSEO GRÖNLUND-NISUNEN: GREY AREA 12.5.-2.9.2018

Retrospektiivisen näyttelyn teokset tutkivat liikettä, ääntä, valoa ja muita fysikaalisia ilmiöitä.

Avoinna: tiistai–sunnuntai 11–17
Pääsymaksut: 9 € / 6 € / alle 18 v. ilmainen

Sisäsatama, Vaasa

POHJANMAAN MUSEO PERUSNÄYTTELY AVOINNA: VAASA 400 VUOTTA

TERRANOVA HEDMANIN KOKOELMAT
Eero Nelimarkka 15.06.2018–07.10.2018
Nelimarkan varhaisten teosten keskeisiä aiheita olivat ihmiskuvat, joihin kuuluu muun muassa koskettavia lapsimuotokuvia sekä mittava omakuvien sarja.

Katse kokoelmiin –pienoisnäyttelysarjassa on huhti–kesäkuussa esillä Rantarock-festivaali.

Avoinna: tiistai–sunnuntai 10–17
Pääsymaksut: 9 € / 6 € / alle 18 v. ilmainen.

Museokatu 3, Vaasa

VAASAN TAIDEHALLI NICK BRANDT: ON THIS EARTH A SHADOW FALLS ACROSS THE RAVAGED LAND 19.05.2018–19.08.2018.

Vaasalaisen valokuvagalleria Ibkisen 20-vuotishäntely tuo nähtäville upeita, suurikokoisia mustavalkokuvia Afrikan luonnosta.

Avoinna: tiistai–sunnuntai 11–17
Ilmainen sisäänpääsy.

Vaasan kaupungintalo, Senaatink.1 D
Sisäänkäynti Raastuvankadun puolelta.

VANHAN VAASAN MUSEO

Vanhan Vaasan museo toimii Wasastjernan talossa, jonka laivanvarustaja, kauppias ja valtiopäivämies Abraham Falander (1746 1815), aateloituna Wasastjerna, rakennutti vuosina 1780–81. Se oli kaupungin ainoa yksityinen kivitalo ja säilyi vuoden 1852 palossa.

Yleisöopastukset pidetään kerran kuukaudessa 17.6., 22.7. ja 19.8. klo 14 suomeksi ja klo 13 ruotsiksi.

Avoinna 1.6.-31.8.2018, tiistai–sunnuntai 10–17

Ilmainen sisäänpääsy
Kauppiaankatu 10, Vanha Vaasa

BLACK WALL GALLERY KIKKA WIKMAN & CAMILLA ENGLUND: "DJUR". GRAFIIKKAA, PIIRUSTUKSIA JA MAALAUKSIA. 25.5.-17.6.2018.

Korsholmanpuistikko 6, Vaasa
Taidelainaamo. Avoinna ti klo 13–17, ke–pe klo 13–18, la–su 12–15. Vapaa pääsy

ATELJE TORNI PITKÄKÄTU 66 CRISTINA MATTSSONIN JA ANNA FRANCKIN VALOKUVANÄYTTELY 15.5.-3.6.

Avoinna ti–pe 12–18, la–su 12–16.

Vapaa pääsy.

PRINTMAKERS STUDIO/GALLERIA

Jakobssonin teoksia 16.6.saakka.
Studiolla Juha ja Tapani Tammenpään grafiikkaa.

Kirkkopuistikko 19. Galleriassa Fritz Vapaa pääsy.

BOCK'S CORNER BREWERY

Gerbyntie 18

RAVINTOLA SOLVEIG SANDVIK-NYBERG

Lapsuuden maailma –
Muistoja lapsuusajoilta Vaasassa
1960-luvulla
2.6 - 31.7.2018

AUTOTALI TIMO KONTTINEN DARK ART POP-UP NÄYTTELY

avoinna la 12–15

MERIMUSEO, VAASA, PALOSAAREN SALMI (06)3120511

Perusnäyttelyn lisäksi valokuvanäyttely: Palosaaren salmen historiaa ja kaavaluonnoksia. Avoinna 21.5.-24.8. ma – pe klo 11.30 – 18.30

VAASAN TYÖVÄEN MUSEO

Vapaudentie 27
Avoinna: ma klo 13 - 18, ti - pe 12.30 - 17.

Pääsymaksu 4/2 €

TIKANOJAS KONSTHEM STÄNGT PÅ GRUND AV UTSTÄLLNINGSBYTT FÖLJANDE UTSTÄLLNING: 8.6.-23.9.2018 HATTEN PÅ SVAJ – HUVUDBONADER FRÅN VASA STADS MUSEERS SAMLINGAR

Öppet: tisdag–söndag 10–17
Inträde: 9 € / 6 € / under 18 åringar gratis.
Hovrättsplanaden 4, Vaasa

KUNTSI MUSEUM FÖR MODERN KONST GRÖNLUND-NISUNEN: GREY AREA 12.5.-2.9.2018

Verken på den retrospektiva utställningen undersöker rörelse, ljud, ljus och andra fysikaliska fenomen.

ÖPPEN GUIDNING FÖR PUBLIKEN ordnas söndagen den 3.6. kl. 13 på svenska och kl. 14 på finska.

Guidningen ingår i museets inträdesavgift.
Öppet: tisdag–söndag 11–17.

Inträde: 9€ / 6€ / under 18 åringar gratis. Inre hamnen, Vaasa

ÖSTERBOTTENS MUSEUM GRUNDUTSTÄLLNINGARNA ÖPPNA: VASA 400 ÅR

TERRANOVA HEDMANS SAMLINGAR

Eero Nelimarkka 15.06.2018–07.10.2018
Människobilder, bland annat gripande barnporträtt och en omfattande serie självporträtt, hör till de centrala motiven i Nelimarkkas tidiga verk.

I miniatyriseringsserie **Glimtar ur samlingsarna** visas i april–juni Rantarock-festivalen..

Öppet: tisdag–söndag 10–17.
Inträde: 9 € / 6 € / under 18 åringar gratis.

Museigatan 3, Vaasa

VASA KONSTHALL NICK BRANDT: ON THIS EARTH A SHADOW FALLS ACROSS THE RAVAGED LAND 19.05.2018–19.08.2018.

Fotogalleri Ibis i Vaasa firar sitt 20-årsjubileum med att visa fantastiska svartvita storformatsbilder på Afrikas natur.

Öppet: tisdag–söndag 11–17. Gratis inträde, Vaasa stadshus, Senatsgatan 1 D, Ingång från Rådhusgatans sida.

GAMLA VASA MUSEUM

Gamla Vasa museum finns i Wasastjernahuset, byggt åren 1780–1781 av skeppsredaren, köpmannen och lantdagsmannen Abraham Falander (1746–

1815), sedermera adlad med namnet Wasastjerna. Byggnaden var det enda privata stenhuset i staden och klarade sig undan branden år 1852.

Guidningar för allmänheten hålls en gång i månaden 17.6, 22.7 och 19.8. kl. 13 på svenska och kl. 14 på finska.

Öppet 1.6.–31.8.2018, tisdag–söndag 10–17
Gratis inträde
Köpmansgatan 10, Gamla Vaasa

BLACK WALL GALLERY KIKKA WIKMAN & CAMILLA ENGLUND: "DJUR". GRAFIK, TECKNING OCH MÅLERI. 25.5.-17.6.2018.

Korsholmsplanaden 6, Vaasa
Öppet tis kl. 13–17, ons–fre kl. 13–18, lö–sö 12–15. Fritt inträde

ATELJE TORNI STORLÄNGGATAN 66 CRISTINA MATTSSONS OCH ANNA FRANCKS FOTO UTSTÄLLNING 15.5.-3.6.

Öpp. ti-to 12–18 lö–sö 12–16. Stora-långgatan 66 Vaasa. Fritt inträde.

PRINTMAKERS STUDIO/GALLERI

Jakobssonin teoksia 16.6.saakka.
Studiolla Juha ja Tapani Tammenpään grafiikkaa.

Kirkkopuistikko 19. Galleriassa Fritz Vapaa pääsy.

BOCK'S CORNER BREWERY

Gerbyvägen 18

RESTAURANGEN SOLVEIG SANDVIK-NYBERG

Barndomsland – Minnen från en uppväxt i Vaasa på 1960-talet
2.6 - 31.7.2018

GARAGET TIMO KONTTINEN DARK ART POP-UP UTSTÄLLNING öppet lö 12–15

VASA SJÖMUSEUM, BRÄNDÖ SUND,
(06) 3120511.
Grundutställning samt Brändö sunds historia och planscheman.
Öppet 21.5.-24.8. må – fre kl. 11.30 - 18.30

VASA ARBETARMUSEUM
Frihetsvägen 27
Öppet: må kl 13 - 18, ti - fr 12.30 - 17.
Entréavgift: 4/2 €

Kustannus / Utgivare:

UPC
media

COMMUNICATION CENTER

Toimitus / Redaktion:

Sören Lundberg Gsm 040-187 8137

mega@upc.fi

www.megamedia.fi

Avustajat / Medarbetare:

Juha Rantala,

Hans Hästbacka

Paino / Tryck:

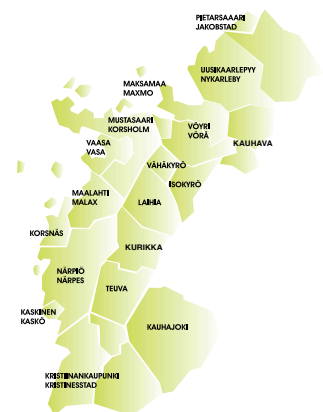
UPC
print
COMMUNICATION CENTER

Luo kampanjan – myös mobiilisti. Kampanjösningar – även mobila.

Ilmoitushinta tekstissä 1,70 Eur/pmm + alv. Annonns i text 1,70 Eur/spmm + mvs.

Mediamyynti / Mediaförsäljning: mega@upc.fi

Mediakortti / Mediakort: www.megamedia.fi

Fakta: Vad är ett osakligt bemötande

På arbetsplatsen kan det förekomma många typer av mobbning, trakasserier och annat osakligt bemötande. Sådant är till exempel ringaktande och föraktfullt tal, ifrågasättande av rykte eller ställning, upprepade hot samt utfrysning ur arbetsgemenskapen.

Vid osakligt bemötande kan det även vara fråga om missbruk av arbetsledarrätten. Ett sådant kan till exempel vara ett upprepat obefogat ingripande i arbetet, en omotiverad ändring av arbetsuppgifternas art och mängd samt ändring av överenskomna arbetsvillkor på olagliga grunder. Osakligt bemötande kan gälla en anställd som person eller gälla arbetet.

Bakom ett osakligt bemötande kan ofta finnas en dålig stämning på arbetsplatsen, en dålig organisering av arbetsuppgifterna, otydlig ansvarsfördelning, bristfälligt ledarskap och problem i arbetsgemenskapen. I vissa situationer kan även en för stor arbetsbörda och tidspress leda till att uppförandet på arbetsplatsen inte alltid är sakligt.

Mer information: Pardias ordförande Niko Simola, mobil 040 566 8517 och ombud Tapio Rissanen, mobil 045 7731 4358.

Löntagarorganisationen Pardia har totalt 30 000 medlemmar varav majoriteten arbetar vid statliga ämbetsverk och anstalter och en betydande andel vid affärsverk, företag, universitet och FPA. Pardia är ett av de största medlemsförbunden inom Tjänstemannacentralorganisationen STTK.

Pardia medlemsundersökning: För mycket osakligt bemötande på arbetsplatserna

Osakligt bemötande som gäller arbetet är vanligare (43 %) än sådant som gäller person (34 %). På Pardiamedlemmarnas arbetsplatser har hälften (51 %) av de svarande upplevt åtminstone den ena formen av osakligt bemötande och en fjärdedel båda formerna samtidigt. Enkäten besvarades av över 6 000 medlemmar.

Den vanligaste formen av osakligt bemötande som gäller arbetet är att ignorera eller inte beakta en åsikt som gäller arbetsfrågor. Detta har drygt en fjärdedel av de svarande (26 %) upplevt. Av de svarande har 19 procent blivit avkrävda en orimligt stor arbetsmängd och 17 procent har likaså getts orimliga tidsscheman för att utföra arbetsuppgifter.

Kvinnor upplever osakligt bemötande som gäller arbetet (43 %) i något större utsträckning än män (41 %). Beroende på arbetsuppgiftens art är det vanligare i sakkunniguppgifter (45 %) än i yrkesuppgifter (41 %) eller chefsuppgifter (38 %). På medlemmarnas arbetsplatser upplever de som arbetar på universitet (51 %) allra mest osakligt bemötande som gäller arbetet. Bland dem som arbetar i statens ämbetsverk och inrättningar upplever 42 procent detta och 38 procent av dem som arbetar på FPA.

– Arbetsgivaren är skyldig att ingripa i trakasserier på arbetsplatsen. För att undvika trakasserier vore det bra att då och då bedöma hur arbets-

enskapen fungerar socialt, hur smidiga arbetsprocesserna är och hur belastande arbetet är för olika grupper av anställda. På basis av utvärderingen kan vi fastställa vilka åtgärder som behövs för att undvika trakasserier, säger Pardias ordförande Niko Simola.

Ett osakligt bemötande har många slags negativa effekter på arbetsplatsen. Det försämrar arbetsgemenskapens verksamhet, minskar arbetsglädjen och försvagar arbetets effektivitet. Det kan leda till ökad sjukfrånvaro och ge arbetsplatsen ett dåligt rykte.

– Trakasserier kan förhindras exempelvis genom att skapa spelregler för ett gott uppförande i arbetet och utarbeta tillvägagångssätt för att ingripa konsekvent och effektivt om trakasserier förekommer. Det är också viktigt att lära chefer och anställda att upptäcka och förhindra trakasserier samt göra det klart för alla att trakasserier inte godkänns på arbetsplatsen, utan att det är nolltolerans som gäller.

Kvinnor upplever osakligt bemötande som gäller person i högre grad än män

Det vanligaste osakliga bemötandet som gäller person är att bli föremål för ogrundad kritik och omotiverade anklagelser (19 %) samt social isolering (19 %). Bland de svarande hade 17 procent fått höra sårande kommentarer, och falska rykten

hade spritts om 12 procent. 7 procent säger sig ha upplevt hotfullt uppförande.

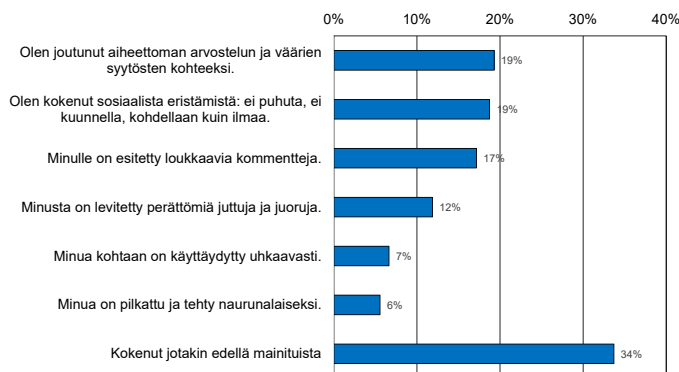
Kvinnor upplever osakligt bemötande som gäller person klart mer (35 %) än män (28 %). I åldersgruppen 35–44 år är det också vanligare än i andra åldrar. På medlemmarnas arbetsplatser upplevs osakligt bemötande som gäller person klart mest bland universitetsanställda (41 %) och minst bland FPA:s anställda (26 %). Bland anställda i statens ämbetsverk och inrättningar är andelen 35 procent.

Personer i utförande yrkesuppgifter upplever mer social isolering (21 %) än personer i andra typer av arbetsuppgifter. Personer i chefsställning har råkat ut för ogrundad kritik eller omotiverade anklagelser (22 %) och falska rykten har spridits om dem (14 %) mer än om andra.

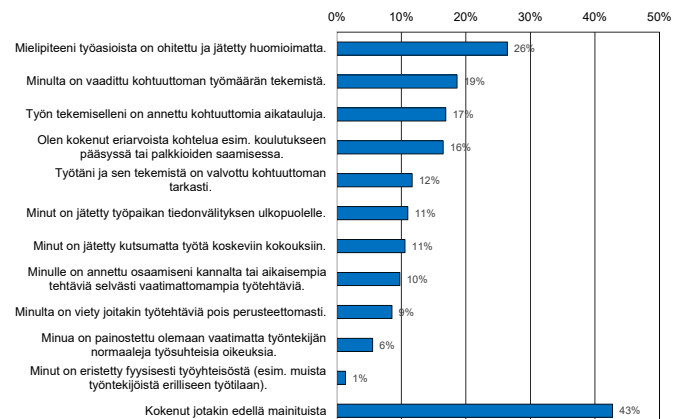
Materialet för medlemsundersökningen om trakasserier och annat osakligt bemötande på arbetsplatserna samlades in i månadsskiftet januari-februari 2018. Enkäten besvarades av 6065 Pardia-medlemmar. Av de svarande var 77 procent kvinnor och 23 procent män. Av dem var hälften statligt anställda och hälften arbetade på FPA, universitet eller i den privata sektorn.

Henkilöön liittyvää epäasiallista kohtelua työyhteisössä

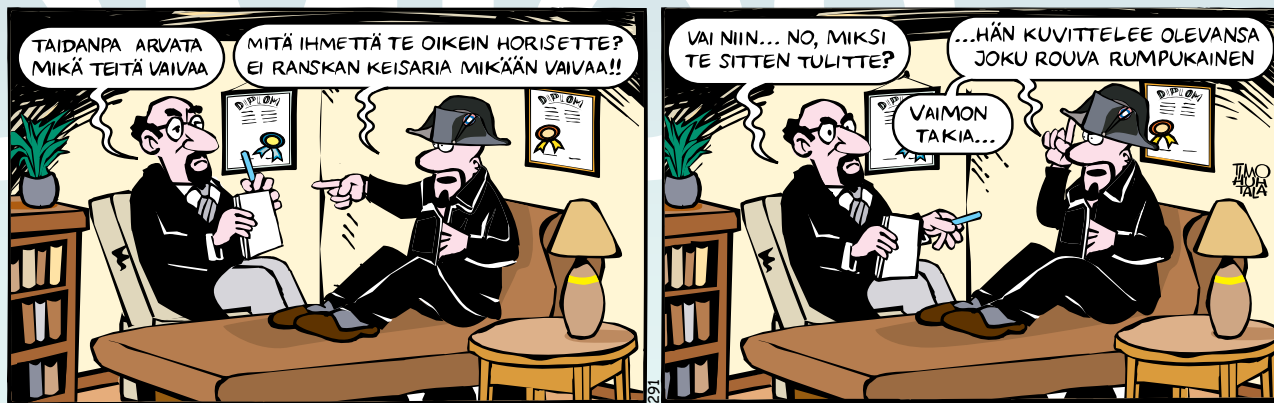

Työhön liittyvää epäasiallista kohtelua työyhteisössä

SUDOKU &

BAZI & MAZI

ZITZ

SUDOKU

#1

	5	3	4		9			
	7			3				
6	4			1	7			
	8	1				4	2	
4								8
	9	7				1	6	
			3	7			1	2
				9			5	
			6		2	9	4	

8	5	3	4	2	9	6	7	1
1	7	9	5	3	6	2	8	4
6	4	2	8	1	7	5	3	9
5	8	1	9	6	3	4	2	7
4	2	6	7	5	1	3	9	8
3	9	7	2	4	8	1	6	5
9	6	4	3	7	5	8	1	2
2	3	8	1	9	4	7	5	6
7	1	5	6	8	2	9	4	3

#2

2		9			1		5	
			8			2		1
	8	5			3		6	
3			5		4			
	9			7			1	
			3		8			2
	4		1			7	2	
7		8			6			
	2		7			6		4

2	7	9	4	6	1	3	5	8
4	3	6	8	5	7	2	9	1
1	8	5	9	2	3	4	6	7
3	1	2	5	9	4	8	7	6
8	9	4	6	7	2	5	1	3
5	6	7	3	1	8	9	4	2
6	4	3	1	8	9	7	2	5
7	5	8	2	4	6	1	3	9
9	2	1	7	3	5	6	8	4

#3

	4			2	7			8
		7						3
		8	3	5		6		
	8		7					5
5		1		3		7		8
7				8			1	
		5		8	1	3		
	2					8		
	3		2	9				4

6	4	3	1	2	7	5	8	9
9	5	7	8	4	6	2	3	1
2	1	8	3	5	9	6	7	4
3	8	4	7	1	2	9	6	5
5	6	1	9	3	4	7	2	8
7	9	2	5	6	8	4	1	3
4	7	5	6	8	1	3	9	2
1	2	9	4	7	3	8	5	6
8	3	6	2	9	5	1	4	7

EN SOMMAR MED BOCK'S KESÄ BOCK'S:IN KERA

Tule tapamaan meitä!

Kom och träffa oss!

FestVilla Vaasa 15 - 16.6

Mustakari Memories Kokkola 29 - 30.6

Tomatkarnevalen, Närpes 6 - 7.7

SOPP Suuret Oluet Pienet Panimot Helsinki 24 - 28.7.2018

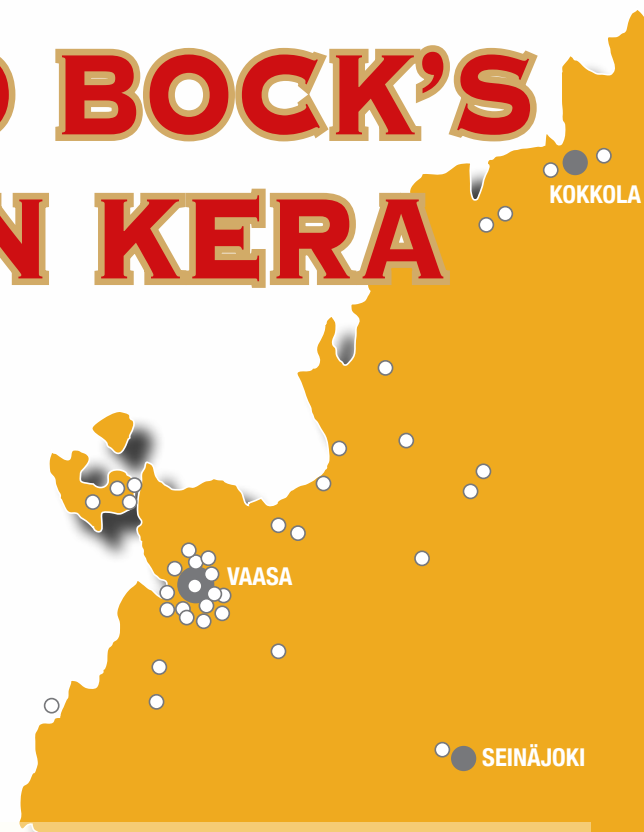
Vaasa Festival - Music, Food & Wine 27 - 28.7.2018

SOPP Suuret Oluet Pienet Panimot Åbo/Turku 16 - 18.8

Kahakka Olutfestivaali, Kokkola 17 - 18.8.2018

SOPP Suuret Oluet Pienet Panimot Oulu/ Uleåborg 30.8 - 1.9

Nolia Beer, Umeå 19 -20.10

**Våra smakliga drycker finner du här:
Maittavat juomamme löydät täältä:**

Bock's Byabutik

Bock's Kyläkauppa

VAASA

ABC Kivihaka Vaasa
Citymarket Kivihaka
Citymarket Keskusta
K-Supermarket Huutoniemi
K-Supermarket Wasa
K-market Palosaari
K-market Pitsitehdas
K-market Strandkvarnen
K-market Suvilahti
K-market Sundom
Minimani Vaasa
Sale Kirkkopuistikko
Sale Korsholmanpuistikko
Sale Pukinkulma
S-market Gerby
S-market Palosaari
S-market Ristinummi
Prisma Vaasa
Wasaline Express Shop

LAIHIA

S-market Laihia

KORSHOLM

K-Supermarket Piffi
K-market Kvevlax
Sale Kvevlax
Sale Maxmo
Sale Replot
S-market Smedsby
Södra Vallgrundshandelslag

**MALAX/
PETALAX**

K-market Stenco Malax
S-market Köpings
K-market Sandström/Petalax

NÄRPES

K-market Närpes Livsmedel

KRISTINESTAD

K-Supermarket Selleri

SEINÄJOKI

Minimani Seinäjoki

TURKU/ÅBO

Citymarket Turku Kupitta

**OULU/
ULEÅBORG**

Citymarket Kaakkuri Oulu

YLIVIESKA

Prisma Ylivieska

KOKKOLA

Citymarket Kokkola
Minimani Kokkola
Prisma Kokkola

JAKOBSTAD

Citymarket Jakobstad
Prisma Jakobstad

**VÖRÅ/
ORAVAIS**

K-market Oravais
S-market Vörå

**ISOKYRÖ/
VÄHÄKYRÖ**

S-market Isokyrö
S-market Vähäkyrö

Klassikern är tillbaka!
KULTAPUKKI
Klassikko on palannut!

Kultapukki

4,5%

Kesän ehdoton

ykkönen!

Weissbier 5,3%

Seema's Food

Simple thali - left is lime wedge, banana raita, then rice with some dal & ghee over it, then papad, chapati / poli , potato vegetable & dal or amti as we call it in Marathi in the bowl

Lime wedge, chutney , koshimbir, puran poli (s), karanji(s), bhaji, jalebi(s)masale bhaat , varan bhaat , then potato vegetable , cabbage , Kheer(s), shrikhand (s), & buttermilk. (s) - Panch Pakwaan or 5 sweets

Plating of the Maharashtrian Thali

While I serve everyday food or during festivities it never occurred to me that we do it differently – yes differently or orderly as I would say because in our Maharashtrian thali (coming from the Indian state of Maharashtra) there is a designated place for everything.

The thali or the taat as we call it in my native language “Marathi”- usually is a round stainless-steel plate (though on certain occasions people may use silver or other metal plates too) on which a meal is served. All the food items are served on it at the same time so now if you look at the plate – the top centre will have bowls having dal or amti, matha or some sweet and then on the left side of the plate first comes salt, lime wedge followed by raita or koshimbir , next is pickle then some snacks – in the centre comes the main course the rice (usually moulded in bowl just before serving to get the round shape) , chapati / poli – the Indian bread and the main sweet too . On the right side comes the vegetable and then the usal, lentils that are cooked a bit dry. Once the thali is ready with all the items served, a glass of water is placed on the left side of the plate. Normally the drinking water too is served in metal vessel (it can be stainless steel or silver or even copper) having different shapes and sizes though these days use of “glass”

is also very common.

The significances of the placement of the dishes is that on the right side are the supplementary dishes which are served in more quantities for it is to be eaten with the main course, the poli or the rice.

The left side is complimentary, usually served in lesser quantities as their importance is to enhance the taste/flavours of the food and of course the centre part is the main course- the different types of rice and chapati/poli. Since we eat with our right hand (Use of spoons and forks and knives is not so common) the water glass is place on the left side as one would drink in small quantities at intermittent times.

So, all flavours – sweet, salty, spicy, tangy, hot, filling and of course of different textures enhancing and complimenting each other presented together making up a wholesome meal.

During festive meals like the one here with many more dishes is surrounded by beautiful decorations of bright flowers or some colorful powders called as ‘rangoli’ to make it more inviting and mesmerizing for the guests. After all food is what we are about, and plating is how we define it.

Seema Ganoo

Engineer by education, passionate photographer & food enthusiast from India living in Vaasa, happy to write this article/ column, which combines my love of food & photography.

Robots & Machines

These Hyper-Sensitive Fibers Might Stand In As Robot Nerves

EPFL / Youtube

IN BRIEF

- Sure, some robots may run better than us, and they can dive deep underwater without ever needing to come up for air. But they don't have our sense of touch—at least, for now. Engineers at the Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) in Switzerland recently published in *Advanced Materials* on their ultra thin, flexible cables embedded with electrodes.

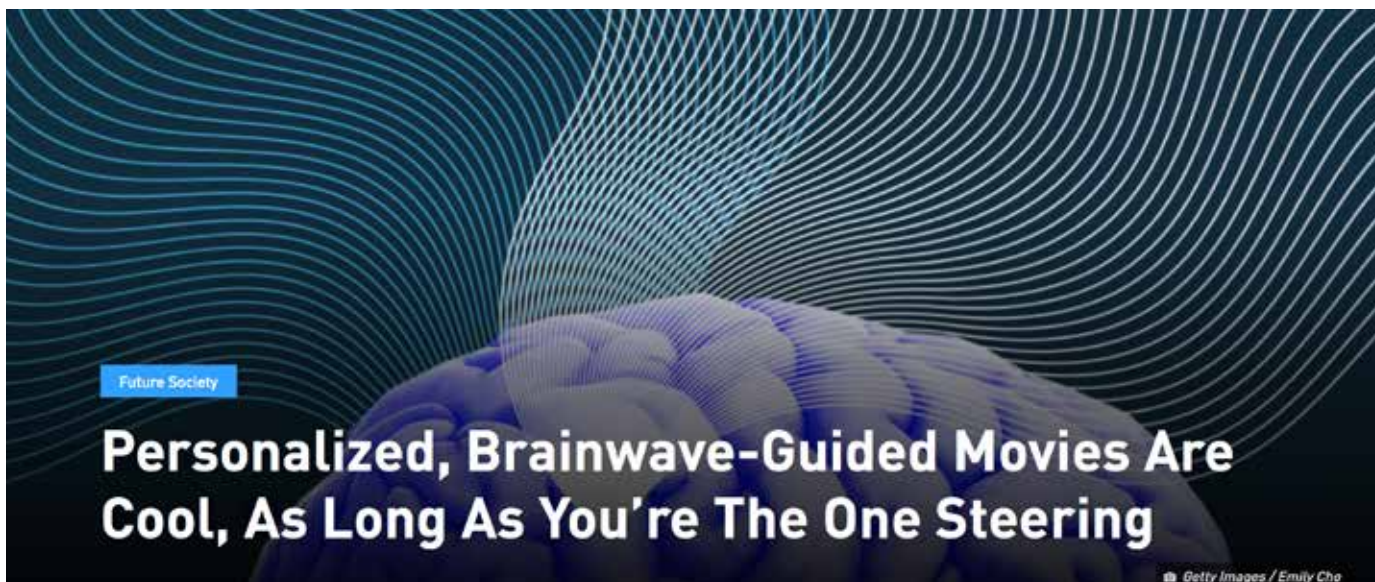
Artificial Intelligence

AI 101, Because We Can't Escape the Inevitable (It's Free Too)

Getty Images / Emily Cho

IN BRIEF

- Artificial intelligence plays a role in nearly everyone's life now, so it only seems fair that everyone should also have the opportunity to learn exactly what it is and how it functions. At least, that's what Helsinki University in Finland thinks. The school is offering the world's first online artificial intelligence course geared towards beginners, as Engadget reports.

Future Society

Personalized, Brainwave-Guided Movies Are Cool, As Long As You're The One Steering

Getty Images / Emily Cho

IN BRIEF

- In the near future, there will be a global network of brain-computer interfaces that allow for a total distribution of information in addition to the pervasive surveillance of our every thought. This is the premise of a (fictional) film called *The Moment* that's set to debut at the Sheffield International Documentary Festival in June. And just as the film explores a future where mind-reading technology dictates our society, the film's music and pacing will be dictated in real time by reading an audience member's brainwaves.

Hard Science

3D Printed Sugar Scaffolds Could Help Grow Organs, Then Dissolve Away

Travis Ross, Beckman Institute

Sugar, that amazingly sweet treat some of us just can't get enough of, has long been the fascination of children (and those with a child-like sweet tooth). Its ability to be melted down into a glass-like substance enables confectionery artists to create tasty displays worthy of museums, or being served as a 3D printed dessert. In fact, the same properties which make sugar so wonderful for cooking and designing also make it great for science.

The University of Illinois announced, in an article published Wednesday, that Ph.D. graduate Matthew Gelber and Rohit Bhargava, a professor of bioengineering and Director of the Cancer Center at Illinois, created a new kind of 3D printer capable of printing detailed biological structures out of sugar.

Yes, there are other 3D printers capable of working with sugar. However, unlike typical commercial printers, Bhargava's uses isomalt – a sugar substitute derived from beets and commonly found in throat lozenges. Once melted down and printed, the sugar structures cool and solidify, creating a sturdy scaffold which makes the structures particularly useful in device manufacturing and in health-related fields such as biomedical engineering and cancer research.

"This is a great way to create shapes around which we can pattern soft materials or grow cells and tissue, then the scaffold dissolves away," said Bhargava in TechXplore, "for example, one possible application is to grow tissue or study tumors in the lab. Cell cultures are usually done on flat dishes. That gives us some characteristics of the cells, but it's not a very dynamic way to look at how a system actually functions in the body. In the body, there

are well-defined shapes, and shape and function are very closely related."

Printing sugar can be tricky when you're trying to print scaffolds for growing heart tissue. Too much pressure and the result is formless, too much heat and it crystallizes or burns (talk about heart burn). Thankfully, isomalt is less prone to crystallization than typical sugar and resists discoloration when melted.

The team was also careful to design their free-form printer using very specific settings. By precisely controlling speed, temperature, and pressure the printer can produce complex isomalt ribbons and tubes that resemble organic structures without burning the sugar or creating overly-fragile structures.

After growing tissue around a printed sugar scaffold, as Bhargava suggests above, the sugar would simply dissolve, leaving behind a self-sustaining organic structure. When the sugar dissolves, it leaves behind a series of inter-laced tubes and tunnels that can be used like blood vessels to transport nutrients or to create channels in certain medical devices.

The team hopes to develop special coatings to control when and how fast the structures dissolve, similar to coatings that surround medicine in pills. Though it may still be a while before sugar scaffolds are used to 3D print human organs or in hydrogel-based medical devices, the technology is promising, and marks another sweet victory for the future of medicine.

